

Onderwijs in cijfers sector zorg en welzijn

ROTTERDAM RIJNMOND, mei 2025

Navigeer naar

Dit is een interactief document:
Vind de hoofdstukken via de inhoud
De navigatie is boven klikbaar

De opgave

De zorgvraag in de regio Rijnmond neemt de komende jaren sterk¹ toe. In 2034 zal het tekort oplopen tot meer dan 17.000 medewerkers, wat neerkomt op zo'n 18% van het verwachte personeelsbestand. Deze situatie vormt een enorme uitdaging voor de zorgsector, die nu al kampt met een krappe arbeidsmarkt. Gezien de huidige omstandigheden lijkt het onrealistisch om te verwachten dat dit tekort volledig kan worden opgelost. De vraag is dan: wat is wél haalbaar?

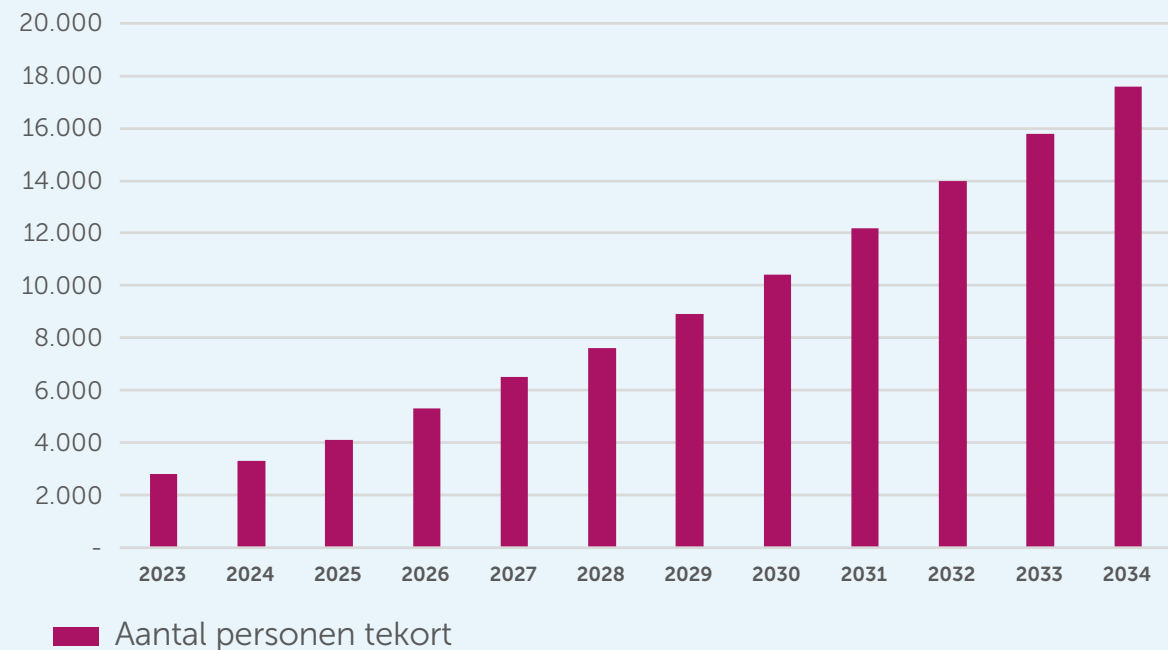
De *arbeidsmarktprognose zorg en welzijn Rotterdam Rijnmond 2033* biedt inzicht in de omvang van het probleem en bespreekt mogelijke strategieën om het tekort aan zorgmedewerkers aan te pakken.

¹ Mede door stagnerende innovatie laat de nieuwste prognose een groter personeelstekort zien, dan eerder verwacht. In de publicatie van november '24 werd nog een tekort van 14.000 in 2033 verwacht. In de nieuwste prognose is dat voor 2033 al verhoogd naar 15.800. In 2034 een jaar later is dat verder opgelopen naar 17.600 personen tekort.

Een van de pijlers voor het terugdringen van het personeelstekort is het onderwijs. In deze special richten we ons specifiek op de onderwijssituatie binnen de zorgsector in de regio Rotterdam Rijnmond waarbij sommige cijfers worden vergeleken met landelijke gegevens.

We gaan in op de gezamenlijke uitdagingen van onderwijs-, zorg- en welzijnsorganisaties bij het opleiden, en het leven lang leren van zorgprofessionals en hoe het onderwijs en het werkveld daarin samenwerken. In deze special is er aandacht voor trends zoals de instroom van nieuwe studenten, de uitval van studenten tijdens hun opleiding en de uitstroom van professionals uit de sector binnen twee jaar na diplomering. De rol van **levenslang leren** met de nadruk op de scholing, training en bijscholing die medewerkers volgen om hun kennis en vaardigheden up-to-date te houden.

Prognose personeelstekort Rijnmond

Bron: Prognosemodel zorg en welzijn, bewerkt door deRotterdamseZorg

Anna Hoogmoed
Programmanager

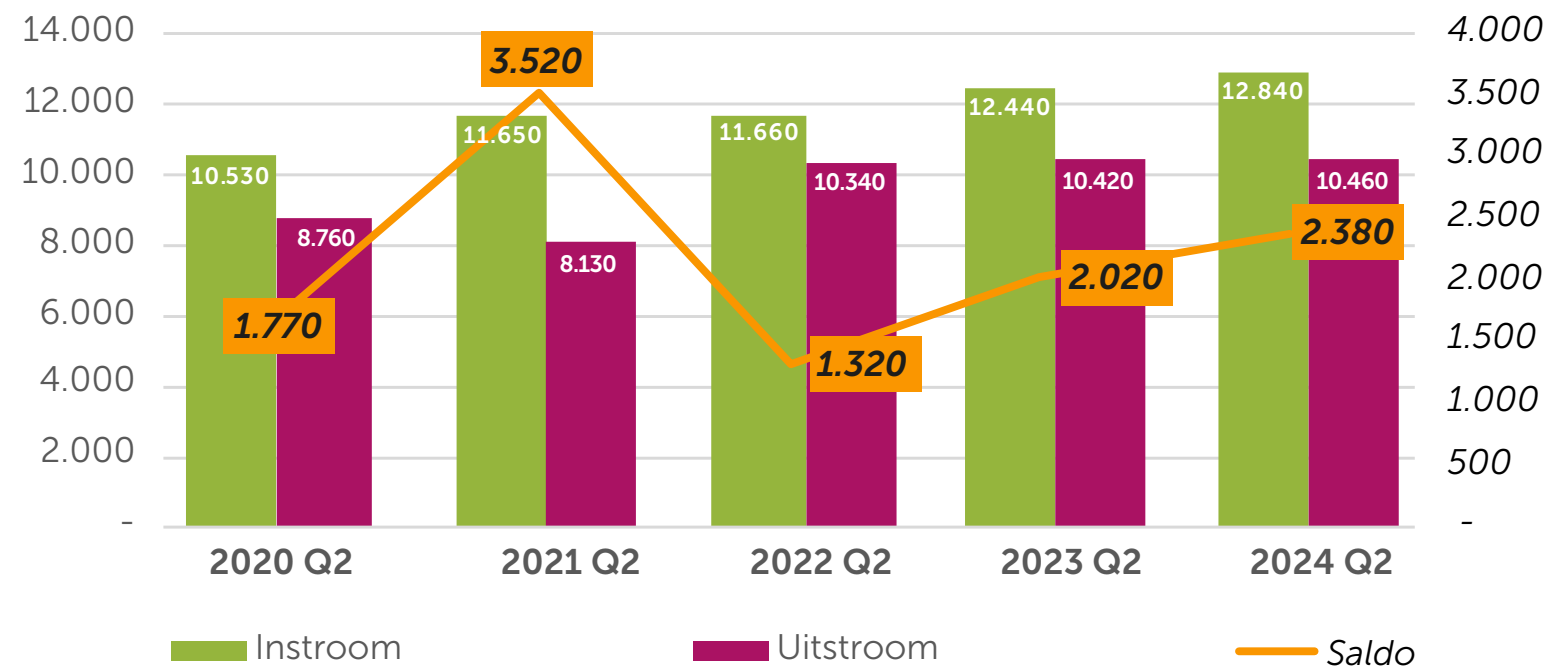
“Mijn missie is te zorgen dat de zorg een fijne plek is om te leren en te werken. Dit betekent investeren in ontwikkelen van medewerkers én studenten.

Huidige situatie

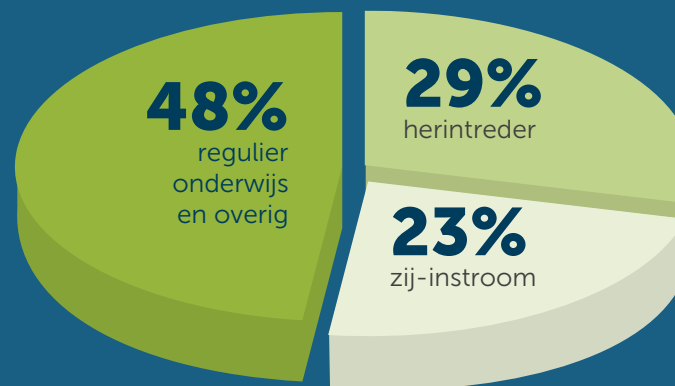
Momenteel zijn er 93.200 werknemers in zorg en welzijn in Rijnmond 2024.

Jaarlijks is de uitstroom ongeveer 10.000 personen (2024: 10.460) en de instroom iets meer (2024: 12.840).

Herkomst instroom

Het aandeel vanuit 'regulier onderwijs en overig' is redelijk constant (dit varieert de laatste jaren tussen 47% en 52%).

Instroom onderwijs

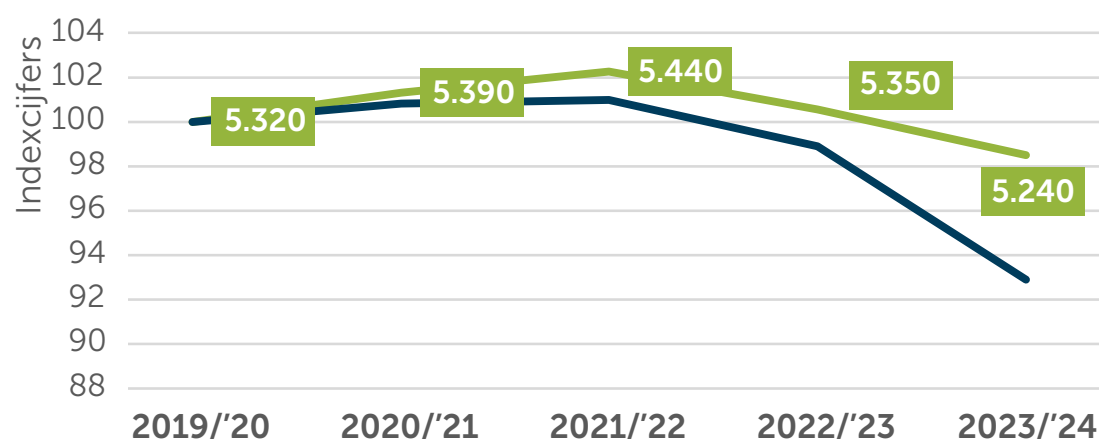

De vergelijking van de instroom van mbo- en hbo-studenten voor zorg en welzijn in regio Rijnmond met de landelijke instroom vind je hier. Dit is op basis van de indexcijfers met als start het schooljaar 2019/2020. Voor regio Rijnmond zijn het aantal studenten op basis van postcode van hun woonadres in de grafiek opgenomen.

mbo zorg en welzijn opleidingen

aantal instroom studenten zorg en welzijn

■ Rijnmond ■ Nederland

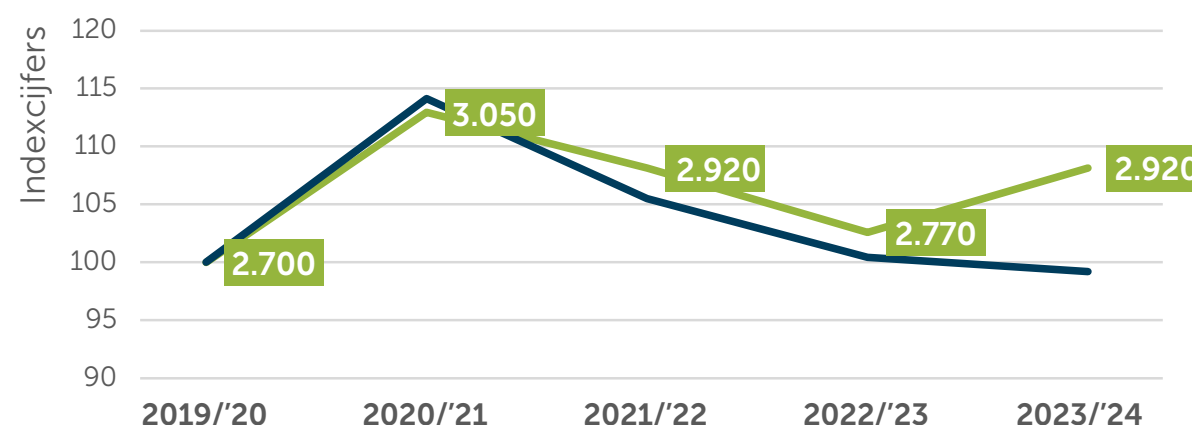

In regio Rijnmond stromen meer studenten in bij het mbo-zorg en welzijn dan landelijk. Dit instroom laat wel een dalende trend zien. (1,5% minder dan 5 jaar geleden; NL 7% minder)

hbo zorg en welzijn opleidingen

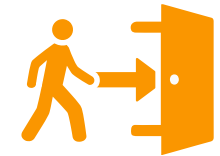
aantal instroom studenten zorg en welzijn

■ Rijnmond ■ Nederland

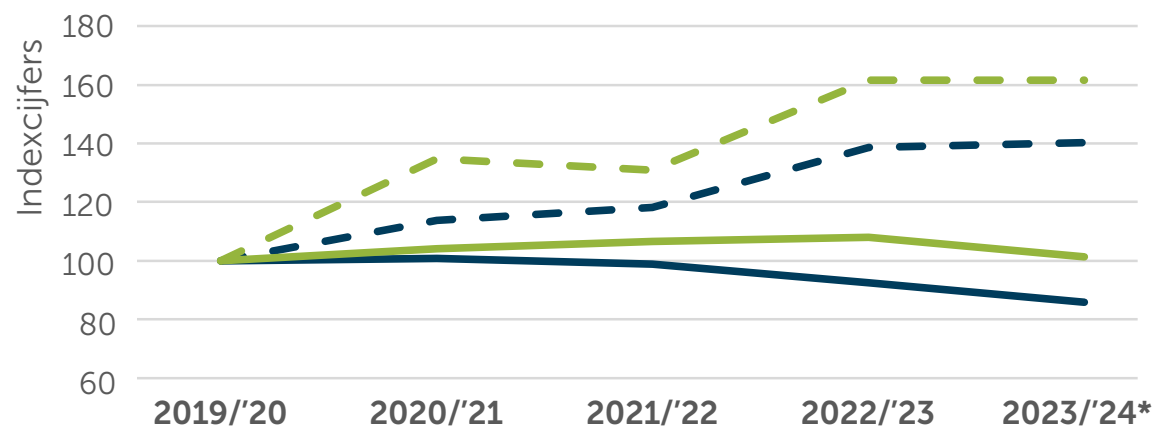
In regio Rijnmond stromen meer studenten in bij de hbo-studies zorg en welzijn dan landelijk. Het laatste jaar is weer een lichte stijging in het aantal instromers te zien.

Trends instroom mbo

De verschillende zorg en welzijn mbo-opleidingen zijn op basis van indexcijfers met als start het schooljaar 2019/2020. De landelijke instroomcijfers vergelijken we met de instroomcijfers van regio Rijnmond.

mbo welzijnsopleidingen

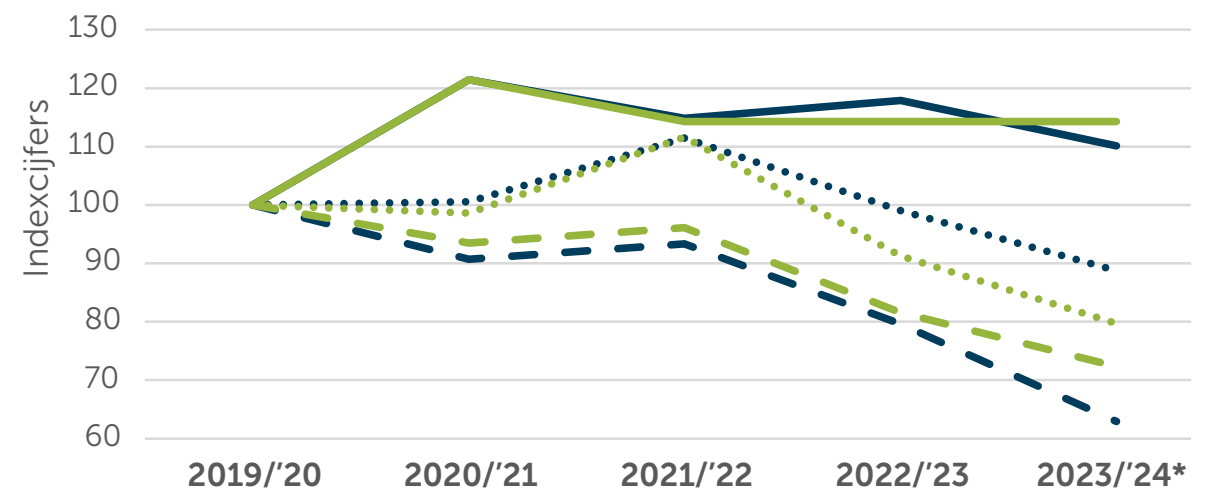

Rijnmond — maatschap. zorg — sociaal werk
Nederland — maatschap. zorg — sociaal werk

De indexcijfers van regio Rijnmond laat verhoudingsgewijs een hogere instroom zien.

mbo zorgopleidingen

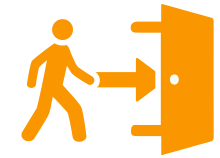

Rijnmond — doktersassistent — mbo-v — verzorgend ig
Nederland — doktersassistent — mbo-v — verzorgend ig

De instroom mbo-V en VIG laten landelijk en in Rotterdam een sterke daling zien. Waarbij in Rotterdam het aantal aanmeldingen van mbo-V sterk daalt en van VIG iets minder sterk daalt. Voor doktersassistenten is de instroom in Rotterdam de laatste 2 jaar positief constant.

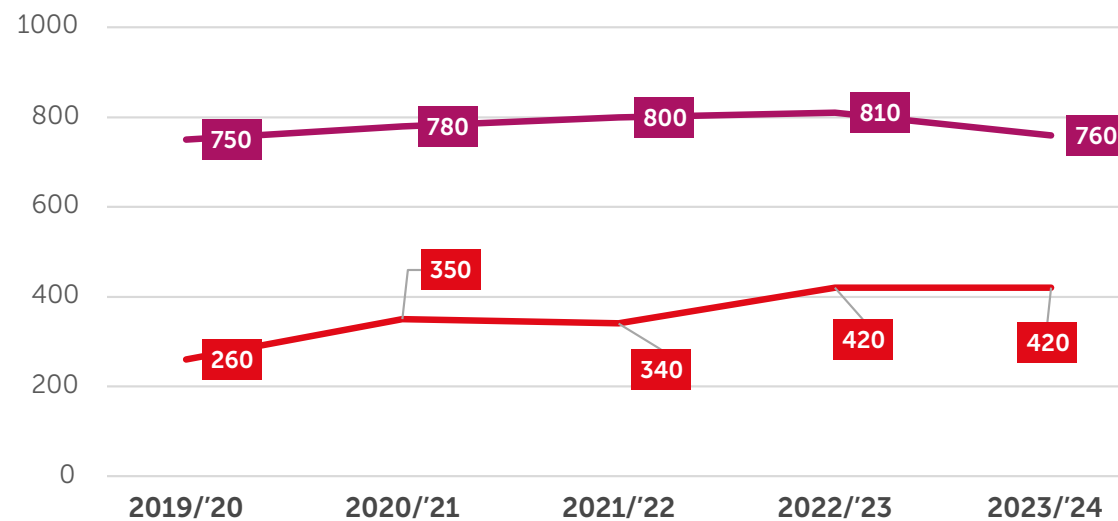
Trends instroom mbo, Rijnmond

mbo welzijnsopleidingen

aantal studenten

maatschappelijk zorg sociaal werk

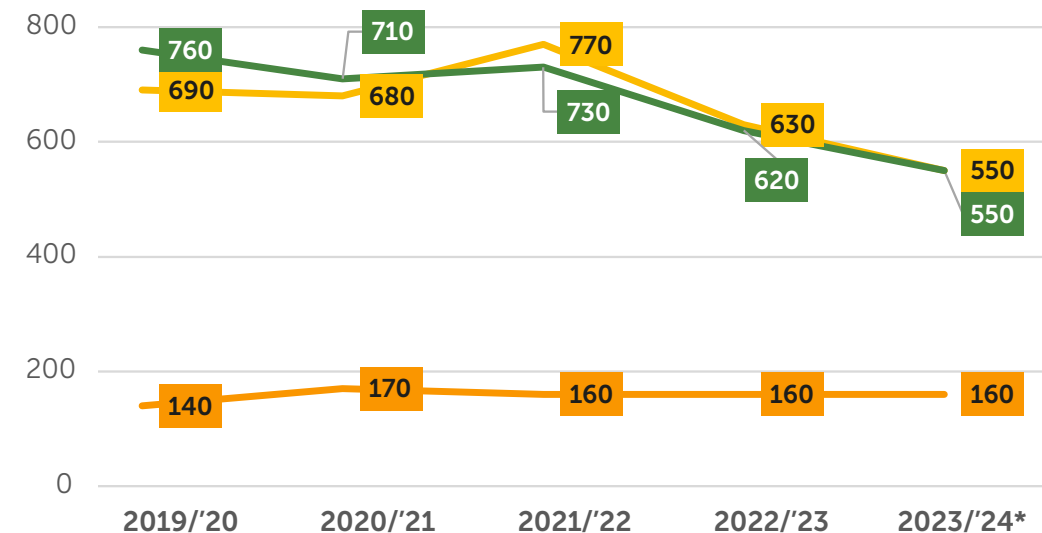

Het aantal studenten voor maatschappelijke zorg daalt licht, terwijl voor sociaal werk meer studenten zich aanmelden.

mbo zorgopleidingen

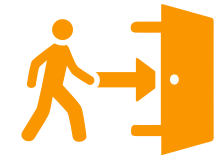
aantal studenten

doktersassistent verzorgende-ig mbo-verpleegkunde

Zorgen om instroom opleidingen mbo-V en VIG; De dalende trend bij deze opleidingen in Rijnmond zelfde richting is gelijk aan het landelijke.

Trends instroom hbo specifiek

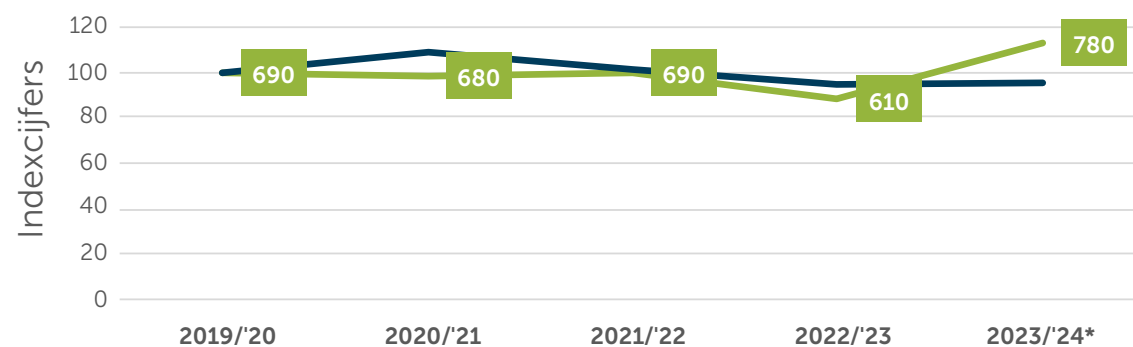

Voor de verschillende hbo-opleidingen voor zorg en welzijn met als start het schooljaar 2019/2020, zijn de landelijke instroomcijfers vergeleken met de instroomcijfers van regio Rijnmond. Voor regio Rijnmond zijn het aantal studenten op basis van postcode van hun woonadres in de grafiek opgenomen.

welzijnopleiding social work

aantal studenten

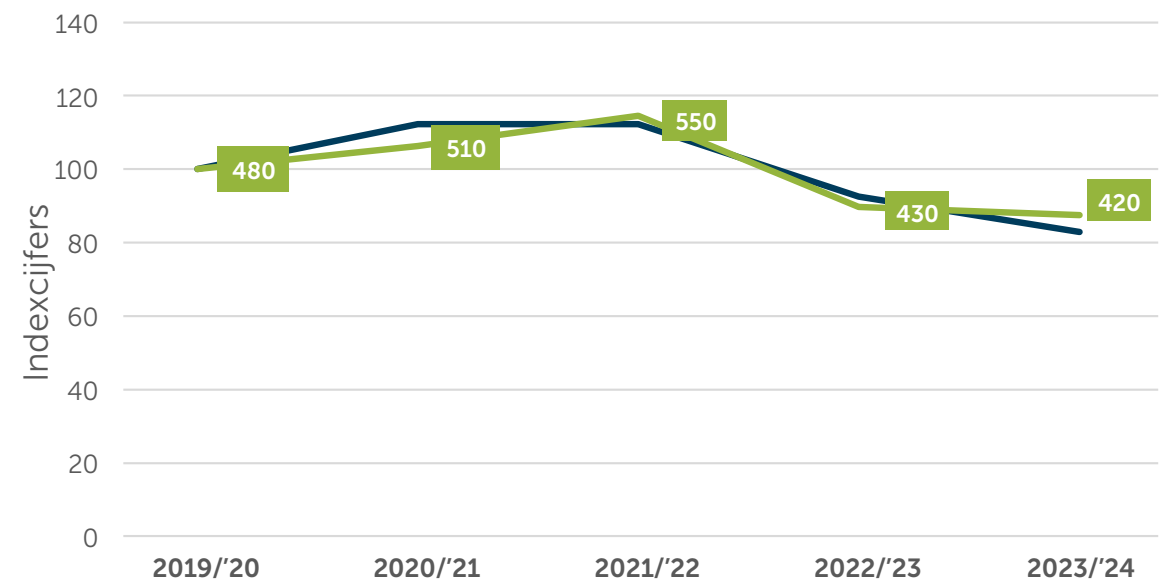
■ Rijnmond ■ Nederland

zorgopleiding hbo verpleegkunde

aantal studenten

■ Rijnmond ■ Nederland

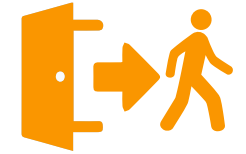

Tekorten en overschotten in FZO-functies

Het Fonds Ziekenhuis Opleidingen (FZO) richt zich op de instroom van gespecialiseerde beroepen voor de ziekenhuizen. Binnen de Stichting Samenwerkende Rijnmondse Ziekenhuizen wordt benodigde instroom en daaraan gekoppelde opleidingsplaatsen gemonitord. Ook zij verwachten een toenemende druk op de nu al krappe arbeidsmarkt van FZO-professionals. Hun ramingen laten zien dat umc's en ziekenhuizen de komende jaren substantieel méér gespecialiseerde verpleegkundigen en medisch ondersteuners moeten opleiden om in de behoefte te kunnen voorzien.

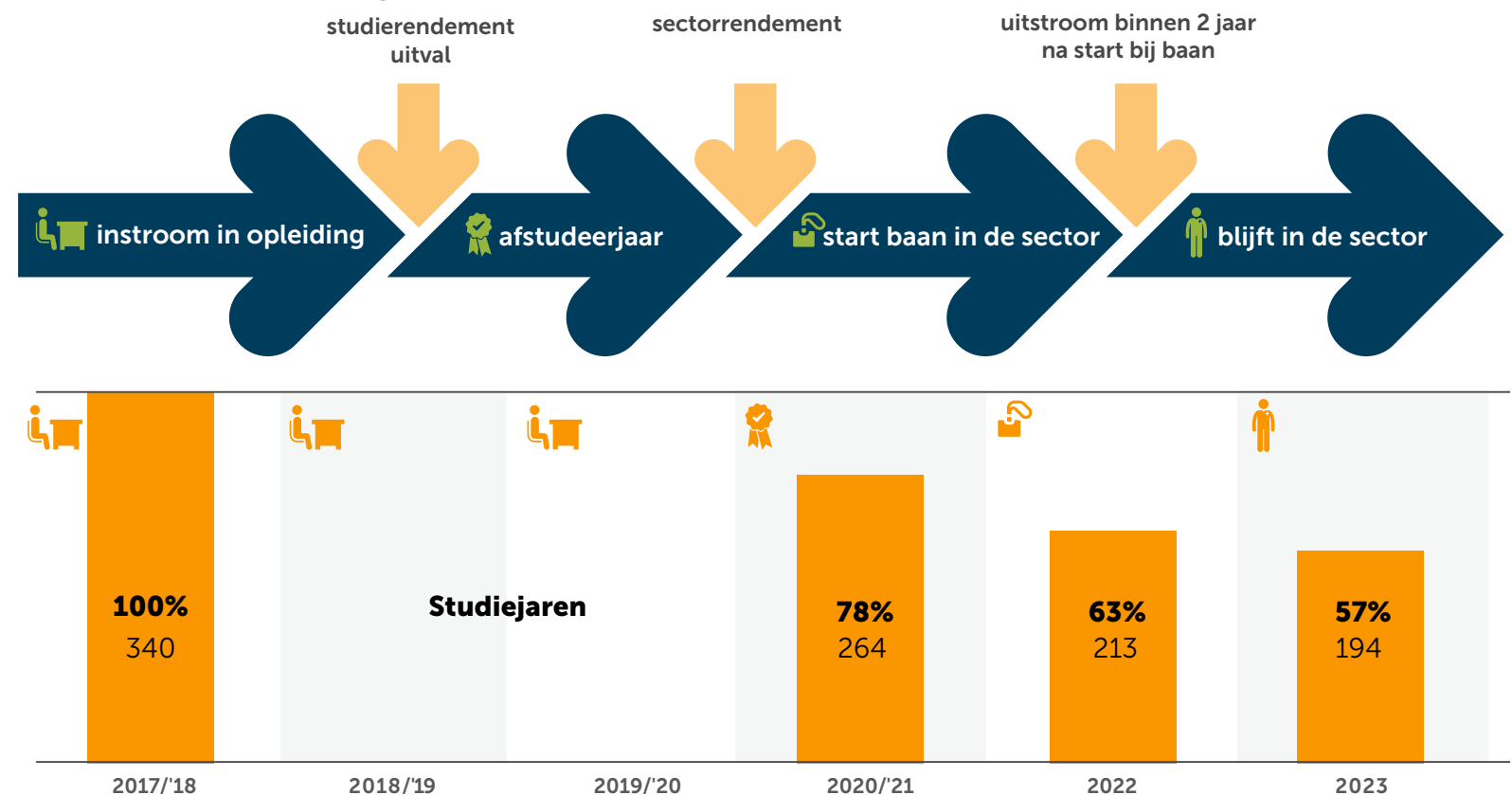
Uitval in opleidingsproces

Dit schema illustreert hoe de instroom in het onderwijs zich binnen de sector ontwikkelt.

De diagram volgt de voortgang van 340 hbo-V studenten die in 2017/'18 zijn gestart. Na zes jaar zijn ongeveer 194 van hen als gekwalificeerd hbo-verpleegkundige aan het werk, terwijl anderen uitvielen, overgestapt zijn of hun studie nog niet hebben afgerond.

Doorstroomdiagram hbo-V studenten

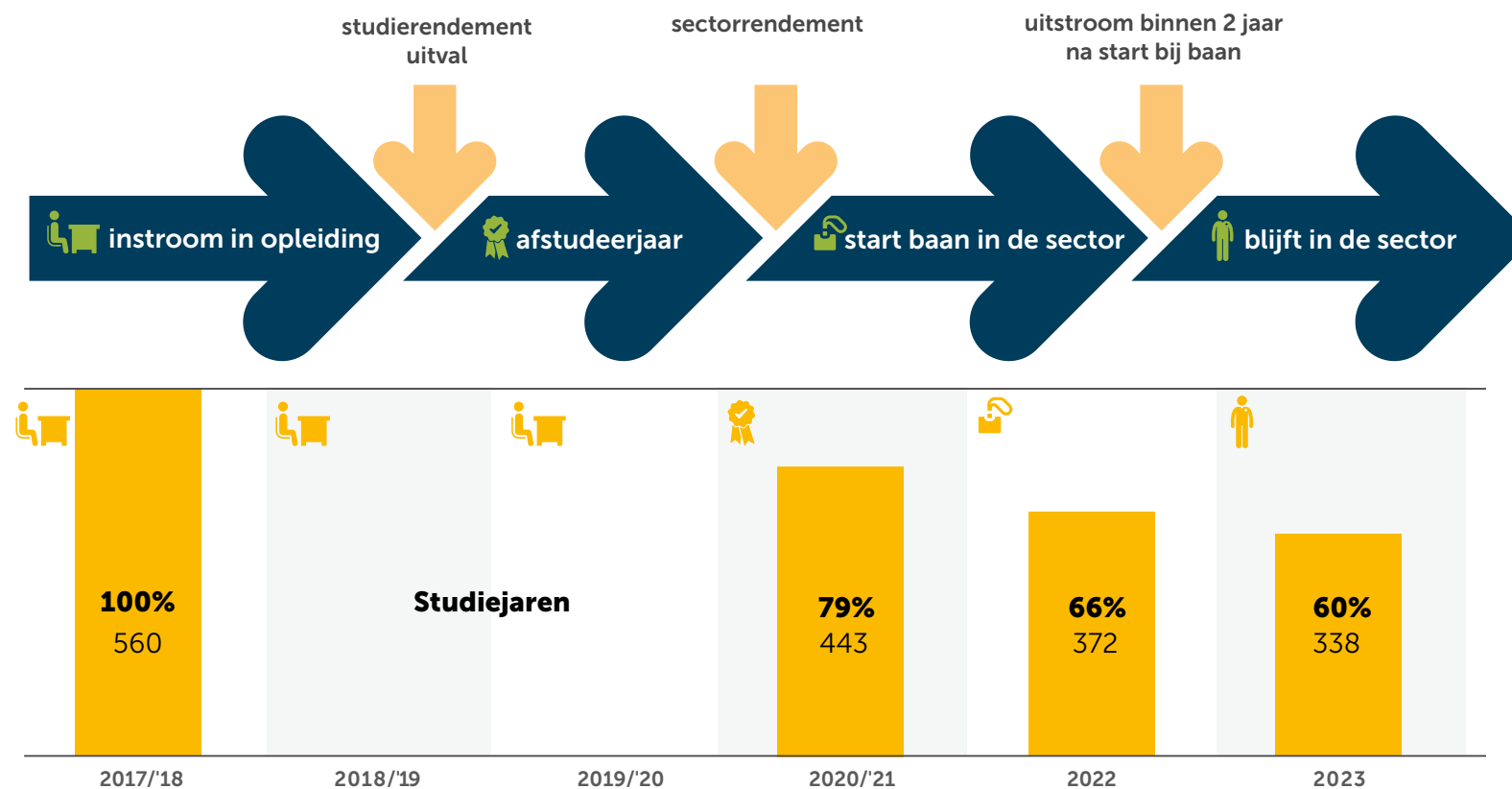
Bron: CBS, bewerkt door deRotterdamseZorg

Van het aantal studenten dat in 2017/'18 begonnen zijn met de opleiding hbo-V werkt in 2023 nog 57% in de sector.

Uitval in opleidingsproces

Doorstroomdiagram mbo-V studenten

Van het aantal studenten dat in 2017/2018 met de opleiding mbo-V begonnen, werkt in 2023 nog 60% ervan in de sector.

Sectorrendement

Het sectorrendement in percentage dat na het halen van diploma in dat jaar werkzaam is in zorg en welzijn.

Opscholing na 3 jaar (cijfers NL)

van helpende naar VIG **11%**
van mbo-V naar hbo-V **7%**

De cijfers van het sectorrendement zijn iets vertekend doordat een deel van de studenten een vervolgopleiding gaan volgen in de zorg. Landelijk stroomt na 3 jaar 11% van de helpende naar VIG en 7% van de mbo-v naar de hbo-V.

mbo kwalificatie (sectorrendement)	bbl met diploma	bol met diploma
Doktersassistent	83%	72%
Verpleegkundige	91%	84%
Verzorgende ig	92%	75%
Helpende zorg en welzijn	92%	39%
Begel. maatsch. zorg	78%	58%
Pers. begel. maatsch. zorg	79%	65%
Gespec. pedagogisch medew.	87%	87%
Sociaal werker	33%	48%
Assistent dienstverlening	51%	10%

hbo kwalificatie (sectorrendement)	deeltijd	voltijd
Social Work	80%	69%
Opleiding tot verpleegkundige	86%	81%
Pedagogiek	100%	56%

Bron: CBS, bewerkt door deRotterdamseZorg

Leren op het werk, Rijnmond

Met leren op het werk richten we ons op het percentage werknemers dat onderwijs volgt of in de afgelopen 12 maanden heeft gevolgd. Hierbij gaat het zowel om het formele als het niet-formele onderwijs.

Per branches wisselt of er scholing/training of een cursus wordt gevolgd. Gemiddeld volgt 75% van medewerkers een scholing/training of een cursus

Branche	Scholing/Training of cursus gevolgd (% ja)
Geestelijke gezondheidszorg	77%
Gehandicaptenzorg	79%
Huisartsen en gezondheidscentra	83%
Jeugdzorg	80%
Overige zorg en welzijn	68%
Sociaal werk	74%
Universitair medische centra	67%
Verpleging, verzorging en thuiszorg	67%
Ziekenhuizen en overige med, spec, zorg	71%
Zorg en welzijn (breed), Rijnmond	72%

Bron: CBS, op basis van werknemers enquête, 2^e kwartaal 2024

Aan het werk, maar snel eruit

Voor de continuïteit in de teams binnen de sector zorg en welzijn is het van belang dat professionals zich verbonden voelen met de sector en daarin blijven werken. Uit onderzoek blijkt dat gemiddeld 18%¹ van de gediplomeerde professionals die twee jaar na diplomering is uitgestroomd uit de sector.

Opleiding zorg en welzijn voltijd	% Uitstroom pasgediplomeerden 2019/'20 na twee jaar
Verpleegkunde (mbo)	9%
Verzorgende IG (mbo)	12%
Maatschappelijke zorg (mbo)	16%
Pedagogisch werk (mbo)	22%
Verpleegkunde (hbo)	9%
Social studies* (hbo)	19%
Totaal opleidingen zorg en welzijn	18%

Bron: CBS, bewerkt door deRotterdamseZorg

¹Uitstroom uit de zorg gediplomeerden na twee jaar (% t.o.v. het aantal gestarte werknemers in zorg en welzijn (incl. kinderopvang))

* Sociaal werk, Pedagogiek, Sociaal Pedagogische Hulpverlening, Culturele en Maatschappelijke Vorming, Maatschappelijk Werk en Dienstverlening

**Wat pakken we
gezamenlijk op?**

Regionale Stagecoördinatie in Rijnmond

[*meer info*](#)

Zorg- en onderwijsinstellingen in de regio Rotterdam Rijnmond elkaar succesvol te vinden via het platform **StageMonitor**. Via dit platform worden vraag en aanbod van stageplaatsen in de opleidingen Dienstverlening Zorg & Welzijn op regionale schaal inzichtelijk gemaakt en de administratieve last verlicht doordat alle stageplaatsen centraal worden gepland en gematcht.

In de afgelopen jaren is het platform doorontwikkeld tot **StageMonitor-VOLG**. Deze uitbreiding maakt het mogelijk om vanuit één systeem niet alleen stageplaatsen, maar ook opleidingsplaatsen te plannen én te volgen.

Het gebruik van StageMonitor, inclusief de VOLG-variant, heeft bijgedragen aan meer transparantie en een betere afstemming van stage- en opleidingsplaatsen op de beschikbare capaciteit binnen de regio Rotterdam Rijnmond.

Studiekeuzebeurs West

Jongeren vormen een belangrijke doelgroep voor de toekomst van de zorg. Nieuwe instroom is hard nodig, zeker nu het aantal aanmeldingen voor zorgopleidingen terugloopt. Daarom zijn we als regionale zorg- en welzijnssector zichtbaar op plekken waar jongeren zich oriënteren, zoals de jaarlijkse Studiekeuzebeurs West. Twee dagen lang presenteren we ons samen met diverse organisaties als één sector, in Ahoy Rotterdam waar ruim 13.000 jongeren samenkomen om zich te verdiepen in hun studiekeuze. Gezamenlijk laten we zien dat zorg en welzijn een aantrekkelijke en veelzijdige sector is om in te werken.

Toekomstdialoog samenwerking zorg en onderwijs

Om samen tot duurzame oplossingen te komen, is een sterke samenwerking tussen zorg en onderwijs essentieel. Daarom organiseert deRotterdamseZorg toekomstdialogen: gesprekken waarbij vertegenwoordigers van zorgorganisaties, onderwijsinstellingen én studenten met elkaar in gesprek gaan over knelpunten en verbeterkansen. In november 2024 en april 2025 vonden de eerste twee dialogen plaats. De verzamelde ideeën uit de toekomstdialogen worden meegenomen naar de betrokken netwerken en programma's met het doel te komen tot concrete verbetervoorstellen.

Regionaal Traineeship

[meer info](#)

Het traineeship, biedt startende zorgprofessionals de mogelijkheid om in twee jaar ervaring op te doen bij vier verschillende organisaties, terwijl ze een ontwikkelprogramma op maat, coaching en persoonlijke begeleiding ontvangen.

Het Traineeship draagt bij aan het behoud van startende zorgprofessionals door hen gericht te begeleiden in hun professionele en persoonlijke ontwikkeling, met de focus op het maken van een bewuste keuze voor een passende werkplek.

Tegelijkertijd biedt het programma waardevolle inzichten in hun drijfveren en uitdagingen, waarmee zowel het Traineeship zelf als toekomstige initiatieven binnen de Rotterdamse Zorg beter afgestemd kunnen worden op hun behoeften.

Volg deRotterdamseZorg op:

derotterdamsezorg.nl

company/derotterdamsezorg

instagram.com/derotterdamsezorg

spotify.com/derotterdamsezorg

